

ХРАБРА БРУСКА СКОЈЕВКА

Братислава Петровић (15. X 1924 - 21. III 1943)

У Матичној књизи рођених за 1924. годину, у Матичној служби СО Брус, на 48. страни под текућим бројем 291 налазимо следеће податке о Братислави Петровић: Да је рођена 15. октобра 1924. године, пре поноћи и да је прво дете својих родитеља. Име оца Љубодраг а мајке Симка. Братислава је рођена у 29. години оца и 18. години мајке. Крштена је 23. новембра 1924. у дому родитеља. Кум је био Марко Марјановић, економ државне болнице у Брусу. Дете није близанац и оно што је интересантно наводи се да је дете рођено као ванбрачно.

Братислава је детињство провела у Брусу, где је завршила основну школу. Средњу школу је учила у Крушевцу, где се упознала са напредном комунистичком идеологијом. Као средњошколка у Крушевцу је постала члан СКОЈ-а.

Ратне године је провела у Брусу истичући се веома активним скојевким радом. Главни активиста и организатор комунистичког покрета у Брусу био је Никола Бугарчић, који се у Брусу склонио код Мике Ђорђевића. Они су са Драганом Голубовићем окупили око себе један број омладинаца. У тој групи су били Бранко Павловић, Миле Митровић и Братислава Петровић. То су били зачеци комунистичких идеја у поткопаоничкој варошици.

Почетком 1942. године у Брусу је формирана организација СКОЈ-а од следећих омладинаца: Драган Голубовић, Братислава Петровић, Добривоје Миловановић "Жути", Момчило Станојевић, Миле Митровић, Мија Голубовић а нешто касније се

проширује са Александром Обрадовићем, Милетом Перићем, Сибином Јеличићем, Бранком Павловићем, Миодрагом Андрићем и Николом Сауловићем.

Братислава Петровић је као скојевка у годинама рата савесно и пожртвовано са пуно спретности и умешности обављала врло одговорне и опасне послове. Радила је на прикупљању помоћи за борце одреда у храни и одећи, крила илегалце, неговала рањене и болесне борце, прикупљала оружје, муницију, санитарски материјал, обављала курирске послове, преносећи важне поруке, летке, штампу, књиге, плакате и други пропагандни материјал, писала пароле, радила на ширењу комунистичке идеологије међу незадовољним народом, јачању и omasовљавању скојевске организације...

Ако се има у виду да је Брус био пун агената и полиције, потпуно је јасно коликом се ризику излагала храбра скојевка. Она је потпуно свесно, излажући свој живот великој опасности и даље ревносно извршавала све постављане задатке. Активан рад брусских скојеваца довео је до тога да је непријатељ кренуо са репресалијама, хапшењима па и ликвидацијама. Због тога су окупатори и њихове слуге, од полиције до четника Драже Михаиловића покушавали насиљем да натерају грађане на покорност. Активисте и симпатизере хапсе, саслушавају, туку и прете смрћу ако не престану да раде за НОП. На крају почињу да круже тајни спискови за ликвидацију, крећу са стрељањима и клањима, тако да се више нико није осећао безбедним.

Недићева стража била је једина званична власт у Брусу у то време и то као четничка филијала. По тврдњама неких савременика почетком 1943. године Брусом је почело да кружи тајно писмо са четничким печатом и Кесеровићевим потписом, у коме је био списак са именима људи које је требало ликвидирати. Писмом су недићевци у Брусу обавештени да је њихов главни задатак да их надгледају до њихових ликвидација. По сведочењу актера ових дешавања, да се закључити, да су неки са тог списка успели да избегну ликвидацију одласком у Расински партизански одред. На жалост неки нису имали ту срећу, међу њима је била и Братислава Петровић. Пошто се сазнало да је на спису за ликвидацију, постоје индиције да је било у плану да се и она, за извесно време из Бруса пребаци у одред. Међутим, крволочне кесеровићеве четничке тројке су кренуле у свој крвави пир. Дана 21. марта 1943. године под окриљем мрака четничка тројка је упала у кућу Братиславе Петровић, извели је из кревета, пошто је била болесна од грипа и исте ноћи је заклали у селу Рибаре. Са Братиславом заклан је и Миле Митровић, док је инжењер Момчило Станојевић успео да побегне скочивши кроз прозор. Бруска скојевка је заклана у деветнаестој години живота.

Храброј скојевки Братислави Петровић Брус се одужио давањем имена једној од највећих улица у граду. У њеној улици се налази и наша школа.

Историјска секција